

Ўзбекистон Республикаси ижтимоий-сиёсий газетаси • 1974 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ТҮЙГА ТҮЁНА БИЛАН

Ўзбекистонда бултур пахта тайёраш йиллик режаси бажарилмади. Бугун планнинг бажарилмаганига об-ҳаво нуқул келганлиги ва янги район тузилиши бўлиб келтирилган вақтинчалик қийинчиликларини руқач қилиш пайти эмас. Аслида, деҳқонларнинг қўли билан меҳнат қилмоқдалар. Лекин меҳнат қилмоқдалар ҳам фарқ бўлар экан. Режа бажарилганда, янги ҳосилнинг ўн беш фоиз қилишнинг баҳода солина. ҳисоб-китобларга қараганда ҳисоб беш фоиз пахтадан келадиган даромадга қараганда кўпроқ тушум бўлиши мумкин экан. Ўтган йилги ана шундай илкомият бей берилди. Бу йилги? Ишларимизда жиддий ўзгариш бўлаётганлиги аққол кўзга ташланмоқда. 1975 гектар майдонга чигит, жуда кўлай муҳитда экиб бўлиниди. Ана шу майдонларда «Терми-16» навилик, «Бухоро-6», навилик ўрта толали пахта етиштирилмоқда. Барча майдонга чигит кенг қаторлаб, жўянинг нушасига экилади. Ҳозир наик пахта етиштирилётган майдоннинг ҳар гектарыда 135 минг туп, ўрта толали пахта етиштирилётган майдонда эса 110—120 минг тупгача қўчат мажуд.

Шу кеча-кундузда барча бригадалар ва зенноларда гўзаларга туртинчи ишлов бериш тугалланди, сув таралаётган. Ҳар гўзада ҳозир 7—8 тадан кўча, кўлаб ҳосил туғулаётган бор. Ҳар тўрт беш кўча кўсак биттага кўпаймоқда. Мутахассисларнинг таъкидлашларига, барча майдонда гўзанинг 12 кун олдинда. Бу даладарикидан меҳнат қилаётган қарий 15 минг кишига кўпайиб кайфият бағишланмоқда. Оддий кетмончи ёки сузи билан суқубатлашганда, қўлоқлик доғини ювишга аҳд қилганликларини айтишди.

Шу пайтгача ўзбекистонда 75 та пахтачилик бригадалар ва зенно бор эди. Батзи зенноларда 10—15 гектар майдонда деҳқончилик қилинган. Бу техникадан оқилна фойдаланишга ҳақал берди. Батзи меҳнатчиларнинг уч-тўрт зенно далада меҳнат қилишлари. Ёки ўзбекистонда ҳар бир чопиқ тракторига 60 гектар майдон тўғри келади. Ана шу мураккаблиқларини ҳисобга олиб, батзи кичик зенно ва бригадаларини бериштиришни маъқул кўраймиз. Бунинг учун йил якунига кутти шарт эмас. Масалан, Нормунжи Холмиевнинг бошқариб 28 гектар майдонда деҳқончилик қиларди. Ёрга баракча уруғи тушган кундан яқин-яқингача ишлар бошқа бригадалардагидан анча оракда эди. Биз уни Бойқўбил Мирзаев бошқариб бригадига қўйишни маъқул кўрдик. Ҳозир 65 гектар

майдонда гўзанинг ривожини ўнлашиб қолди. Ўзбекистонда сув таралаётган далада бўлсангиз, амалдаги йилда режа ортиги билан бажарилиши учун мустаҳкам пойдевор яратилганлигини кўрасиз.

Мустақил республикада эрининг ҳақиқий эгаси деҳқон бўлиши керак. Бу жуда яхши. Лекин шу ўринда иккундаги ердан оқилна фойдалана билиш маъсулиятини ҳам унутмаслигиниз керак. Ёрининг умри зоё ўтмасин. Ўзбекистонда Кўрбон Чориев исмли деҳқон бор. Кўрбон Чориев буён пахтачиликда меҳнат қилади. Оила аъзолари билан ўн гектар ер олишган. Ҳар қандай шароитда ҳам шартномадан пахтани беролмасдан қолганлигини эслай олмаймиз. Жўри йилда ҳам режадан 30 ўринга 35 тонна пахта беришни мўлжаллашган аъзолар, ҳавасингиз келади. Майдонда бирорта бегона ўт кўринмайди. Гўза қатор оралири вақтида юмшатилиб, оқилантирилган ҳар туп гўзада ўн тадан кўсак, кўп ҳосил туғулаётган бор.

Туланаётган ҳосил тўқилмаслиги учун, айниқса, суғоришга эътибор беришимиз. Фақат бу зеннода эмас, ўзбекистонда олашуста қилиб суғориш қўла келаётган. Яъни илгиритдек ўн ариқлар оралири 200—250 метр эмас, 100—120 метрда ошмаётган. Суғориш муҳити тенг яримга қисқартирилди. Ўзбекистонда Кўрбон Чориев сингари ерга чинакам меҳр қўйиб, мўл ҳосил етиштирмаган, деган деҳқонларимиз кўпчилигини ташкил этади. Лекин турчу кўрмексиз бўлмади, даладарикидан, батзи деҳқонларимиз хали ҳам ескичига кўла унда ишлашди. Далага чинишса бас, 15—20 минг сўмгача маош олишди. Лекин давлатнинг жуда кўп йилчилик билан бўлса-да, ойлик маошининг бир неча баробар оширишга. Ҳўш, бунга жавобан ишчимизда қандай ўзгариш қилаётиз, деган саволга жавоб беришимиз керак.

Техника воситаси, минерал ўғит сотиб олиш осон бўлмади қолди. Нарх кун сайин ўзгариб, тобора кўпайиб кетди. Ана шундай шароитда давлатимиз ўзбекистонда қўлаб-қувватлаётган пахта ва бошқа маҳсулотларимизнинг харид баҳоси анча ошди. Ёқилги мўлдош материаллари таъминоти яхшиланди. Дала меҳнатчиларига ойлик маош беришга узилиш бўлгани йўқ. Шундай экан, кўрсатилаётган ҳамхўрлик ва ёрдамга амалий иш билан жавоб беришимиз керак.

Ҳозир 37 та чопиқ тракторига тўсқилар ўрнатилмоқда. Қорасон касалигини қарши гўза бўзига несиқ тупроқ етказиб берадиган маҳсул моллалардан фойдаланялмиз. Бундан кейин барча майдонга маҳаллий

ўғитин ҳар хил усулларда солиш жорий этилади. Қарий 4,5 минг тонна гўнг, тўпланган. Биз уни шарбат усулида оқизамиз. Гўзаси ривожланишдан оракда қўлаётган майдонларга ҳатто чеклар ердамида гўнг солишни ташкил этамиз. Хуллас, гўза парвариши пахта термини бошлангунгача тўхтовсиз давом этаверади.

Бандихон кенгликлари қадимда чорвадорлар макони бўлган, бу ерларда сурув-сурув қўй боқилган. Ўзбекистонда ташкил этилган пахтачиликка мўлжалланган эди. Демак, ерни текислаш, суғориш шохобчаларини қўришда ана шулар назарда тутилган. Лекин қарий ўн йилдан буён асосан пахтачилик билан шуғулланилмоқда. Пахта ҳосилдорлиги ўттиз центнерни ташкил этади. Деҳқончилик қилинаётган ерининг қирқ фоизи қучсиз. Ёрга ҳар йили тонна-тонна маҳаллий ўғит солиш эвазига тупроқ унумдорлиги бироз яхшиланимиз. Ёрининг қирқ фоизи капитал текисланган, холос. Сув шохобчалари, зовурлар пахтачиликка мўлжалланмаганлиги учун бунда катта қийинчиликларга дуч келаялмиз.

Ёр ости суви юқори кўтарилган, экинзорларга, тураржой биноларига таъсир кўрсатаётган. Мелиоратив картага кўра ўзбекистонда 196 километр узунликда очик ва ёпиқ зовур бўлиши керак. Ҳолбуки, ҳозирда бор-йўли 4 километр узунликда зовур бўлиб, уни тозалаш ҳам асосан ўзбекистонимизда. Вилонт сув ҳўжалиги бошқармаси аҳволини ўнлашда ёрдам кўрсатишни зиммасига олди. Ҳозир 500 гектар майдоннинг мелиоратив ҳўлатини яхшилаш бўйича лойиҳа ишлари олиб боришмоқда. Бу муҳим тадбирни узлуksиз давом эттиришда мутаассиди ташкилотлар ёрдамига муҳтожмиз.

Ўзбекистонимиз деҳқонлари мустақил Ўзбекистонимиз икки йиллигини муносиб кутти олиш учун маъжуд имкониятлардан оқилна фойдаланиш чораларини қўришди. Ҳўзиргача давлатга гўшт, сут, туҳум топириш ярим йиллик режаларини ортиги билан уйданди. Пилла тайёрлаш йиллик режаси бажарилди. Ҳўзир халқимиз дастурхонига ҳар хил мева-мевлар етказиб беришмоқда. Республиканинг мустақиллигини икки йиллигини кўнунга тўғиз ойлик режаларини ортиги билан бажаришга аҳд қилдик. Пахтакорларимиз эса бултурги қўлоқлик доғини ювиб, режадан 5450 тонна ўринга олти минг тонна оқ олтин етиштириш иштиёқига меҳнат қилмоқдалар.

Т. МАМАРАИМОВ, Бандихон районидagi Ойбек номи давлат ўзбекистон икки директори.



Ўзгани қондириб суғоришда гап кўп. Бунинг уста, омилкор деҳқонлар яхши билишади. Ўз вақтида ва меърида оби ҳаётга қондирилган гўза барваж ўсади, касалликка қалбимайди ва унинг ҳосили мўл бўлади.

Пискент районидagi «Дўстлик» давлат ўзбекистон пахтакорлари бунинг яхши тушунишди. Пайкаларда бўлган киши барваж ўсатган ниҳолларни кўриб бахри дийрайди. Албатта, бунда тармоқда фидокорона касб эгаси ҳисобланган сувчиларнинг алоҳида ҳиссаси бор. СҲРАТЛАРДА: 1. Ўзбекистоннинг 2-бўлимида барваж ўсатган гўзалар. 2. Ўз касбининг фидойилари — Раҳимжон Сомилов ва Ҳасан Раҳимовлар экинларга оби ҳаёт тарашмоқда.

Н. МУҲАММАДЖОНОВ олган суратлар.

ЧЕКАНКА АЛОҲИДА ЭЪТИБОРДА

Поп районидagi «Гўрм-сарой» давлат ўзбекистон деҳқонлари республикамиз мустақиллигининг иккинчи йилида 1340 гектар майдоннинг ҳар гектарыдан 28,3 ўринга 32 центнердан пахта ҳирмони кўтаришга бел болаб ишламоқдалар. Ҳўзирга қадар гўзаларга ўн марта комплекс ишлов берилди. Батзи пайкалардаги ниҳолларнинг ҳар тупида 5—6 тадан кўсак санаш мумкин. Айни пайтда муҳим агро-техник тадбир чеканкага алоҳида эътибор бериляпти. — Ноқулай об-ҳаво гўза ривожини кечиктирди, — дейди ўзбекистон директори Муминжон Жўраев. — Шу боис чеканкани асосан қўлаб ўтказаялмиз. Бу борада айниқса, Фозилжон Собир

ов, Олимжон Бозоров, Абдурахмон Хайитов, Зебинис Тўйчиева бошлиқ бригадаларда иш яхши бормоқда. Фозилжон Собиров бошлиқ бригадаларда 60 гектар майдоннинг ҳар гектарыдан 30 центнердан хирмон кўтариш учун эрта баҳордан астойдил тер туқишяпти. Ханфиҳон Абдуллаев, Сорохон Йўлчиева ва Умринис Кенжаева сингари ишчилар фидойилик кўрсатишди.

Райондаги «Поп», «Сирдарё», «Найман», «Наврўз» давлат ва жамоа ўзбекистонларида ҳам танлаб чеканка қилишга киришди.

А. ҚОРАБОВ, «Қишлоқ ҳақиқати» муҳбири.

ҚАРИ БИЛГАННИ ПАРИ БИЛМАС

Қишлоғимизда Умри Ри заев исмли 78 йашар отахон бор. Кўп йиллар қишлоқ ўзбекистонда ҳосилот, фирқа котиби, бригадир ва ҳисобчи бўлиб ишлаган. Ана шу киши дала ишчиликка тез-тез келиб туради. Кўпни кўрган бундай табарқур зотлар қишлоқнинг Чолиннинг фазиси. Деҳқончилик ишларида уларнинг тажрибаси доимо бизга қўла келади. Отахонимиз фойда диллаш, самимий. Гўза ўстиришда эса беназир тажрибаси бор. Кўни кеча бригадиримиз Ширинбой Нурмиев, ҳўжа-ҳўжамлиги вакили Эгамберди Рўзиев ва бир неча отахонлар тасарруфимиздаги пайкаларини бирма-бир кўздан кечириб чиқдик. Гўзалар ривожини уларни қўвонтирди.

Қари билганни — пари билмас, дейди халқимиз. Отахонлар бир пайкадаги гўзалар аҳволини кўздан кечира туриб, бу йилги шароитда жуда захлатиб суғориш ҳосилга зарар келтиришини айтиб қолди. Кўпроқ парварига ва озиқлантиришга эътибор бериш зарурлигини таъкидлашди. Биз бу тақлифни бажону дил қабул қилдик.

46 гектар ерда пахта, катта майдонда сабзавот ва беда ўстирялмиз. Галамизини ўриб-саранжомлаб олдик. Ҳосил мўл бўлди. Бундан ташқари бригадамизнинг бир гектар анжирзори ва бир гектар анжирзори бор. Дала ишчиликнинг атрофи тўлиқ экинзор. Дастурхонимиз ўзини етиштирган неъматлар билан тўқин.

Ўтган йили ҳосилдорлигини 30 центнерга етказган эдик. Бу йил 40 центнерлик маррани кўзайилмиз. 76 нафар аъзоларимиз ҳаммаси бир-бир жон бўлиб меҳнат қилишяпти. Кўзда юзмиш ёруғ, хирмонимиз ба-сулотларини бачча турларини учун эркин (шартномавий) харид нархлари жорий этилган.

Амалга оширилаётган иккундаги ўзгаришлар қишлоқ ҳўжалигида барқарорлик, меҳнат жамоаларининг ўзларини етиштирган маҳсулотларини тақсимлаш ва сотиш масалаларини мустақил ҳал

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

ХОРИЖИЙ ВАЛЮТАДА СОЛИҚ БЎЛМАГАН ДАВЛАТ ТЎЛОВЛАРИНИ ОЛИШ ВА ТАҚСИМЛАШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДА

Хорижий валютада давлат божлари, йиғимлари ва солиқ бўлмаган бошқа тўловлар олишни тартибга солиш ва валюта тушумларидан самарали фойдаланиш мақсадида:

1. Белгилаб қўйилсинки, хорижий валютада олинадиган божлар, йиғимлар ва солиқ бўлмаган бошқа тўловларнинг 85 фоизи республика валюта жағнамаси ҳисобига, 15 фоизи эса Ўзбекистон Республикасининг қонунларида бошқача кўзда тутилмаган бўлса, вазирликлар, давлат қўмиталари, идоралар ва ўзбекистон бошқаруви органларининг махсус валюта жағнамалари ҳисобига ўтказилади.
2. «Ўзбекистон Республикаси давлат божхона қўмитасини ташкил этиш тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1992 йил 10 августдаги фармонининг валюта тушумларини тақсимлашга тааллуқли 10-банди ўз кўчинини йўқотган деб ҳисоблансин.
3. Вазирлар Маҳкамаси бир ҳафта муддат ичида вазирликлар, давлат қўмиталари, идоралар ва ўзбекистон бошқаруви органлари хорижий валютада оладиган давлат божлари, йиғимлари ва солиқ бўлмаган бошқа тўловларни ҳамда уларнинг миқдорларини (ставкаларини) белгилаб берувчи қарор қабул қилсин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1993 йил 31 июль.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарори

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ «ДАВЛАТ ҚИШЛОҚ ҲЎЖАЛИК КОРХОНАЛАРИГА МОЛИЯВИЙ ЁРДАМ БЕРИШ ВА УЛАРНИНГ ҲЎЖАЛИК ЮРИТИШ ШАКЛЛАРИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ТЎҒРИСИДА»ГИ 1992 ЙИЛ 21 ЯНВАРДАГИ 21-СОЎЛИ ҚАРОРИ ҲАМДА «ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚИШЛОҚ ҲЎЖАЛИГИДА ИҚТИСОДИЙ ИСЛОҲОТЛАРНИ ЯНАДА ЧЎҚУРЛАШТИРИШ ЧОРАЛАРИ ҲАҚИДА»ГИ 1993 ЙИЛ 7 ЯНВАРДАГИ 13-СОЎЛИ ҚАРОРИ ҚАНДАЙ БАЖАРИЛАЁТГАНЛИГИ ТЎҒРИСИДА

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва туманлар ҳокимликлари, республика қишлоқ ҳўжалик идоралари мазкур қарорларни бажара бориб, давлат ҳўжаликлариини давлат тасарруфидан чиқариш ва қишлоқда ишлаб чиқаришни ташкил этиш усулларини тақомиллаштириш, мулкчиликнинг давлатга дахлдор бўлмаган турли шаклларидаги ҳўжаликларнинг янги турларини барпо этиш юзасидан муайян иш қилдилар.

Вазирлар Маҳкамасининг 1992 йил 21 январдаги 21-сонли қарорига мувофиқ, ўтган йили 360 та зарар келтираётган давлат ҳўжалиги жамоа ҳўжаликлари, кооперативларга, давлатга дахлдор бўлмаган бошқа турдаги ҳўжаликларга айлантирилди, уларнинг банклар ва маҳсулот етказиб берувчилардан 1 миллиард сўмдан кўпроқ қарзи кечиб юборилди.

Бу йил 505 давлат ҳўжалиги мулкчилигининг давлатга дахлдор бўлмаган коллектив шаклларида ўтказилди, уларнинг негизда 180 та жамоа ҳўжалиги, 268 та кооператив ҳўжалиги, 57 та ижара ҳўжалиги ва бошқа турдаги корхоналар тузилди.

Қишлоқ ҳўжалигида мулкчилик шакллариини ўзгариштириш билан бир вақтда нарх сисемаси тақомиллаштирилиб, давлат буюртмасининг салмоғи камайтирилди. Ҳўзирги вақтда пахта ва дондан бошқа қишлоқ ҳўжалик маҳсулотларининг барча турларини учун эркин (шартномавий) харид нархлари жорий этилган.

Амалга оширилаётган иккундаги ўзгаришлар қишлоқ ҳўжалигида барқарорлик, меҳнат жамоаларининг ўзларини етиштирган маҳсулотларини тақсимлаш ва сотиш масалаларини мустақил ҳал

(Давоми 3-бетда).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИНИНГ ХАБАРИ

Россия Федерациясидан 1993 йил намунасидаги пул белгиларининг акратилиши ва келтирилиши билан боғлиқ муайян қийинчиликлар муносабати билан Ўзбекистон Республикаси Марказий банки республика фуқароларига қўйидагиларни маълум қилади:

Навбатдаги иш ҳақи, стипендиялар, пенсиялар ва на-

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

ТЎРТҚҮЛ ШАҲРИНИНГ 120 ЙИЛИНИ НИШОНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Қорақалпоғистон Республикасининг биринчи пойтахти бўлган Тўртқўл шаҳрининг республика тарихий, ижтимоий ва маданий таркибидеда тугатган муҳим ўрини, шунингдек, Қорақалпоғистон Республикаси Олий Кенгаши ва Вазирлар Кенгаши, қўлаб меҳнаткашларнинг тақлиф-истакларини эътиборга олиб:

1. Тўртқўл шаҳрида байрам тантаналарини ўтказиш 1993 йил ноябрь ойининг учинчи ўн кунлигига белги-лансин.

Байрамни тайёрлаш ва ўтказиш бўйича ташкилий қўми-та илова этилаётган рўйхат асосида тасдиқлансин.

2. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси бир ҳафта муддат ичида Қорақалпоғистон Республикаси Олий Кенгаши ва Вазирлар Кенгаши ҳамда ташкилий қўми-та тақдим этган тақлифлар асосида зарур чора-тадбирлар тизимини ва сарф-харажатлар миқдорини белгилловчи қарор лойиҳасини ҳозирласин.

3. Мазкур фармон ижросини назорат қилиш Бош ва-зирининг биринчи ўринбосари И. Жўраёков зиммасига юклатилсин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1993 йил 30 июль.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ КЕНГАШИ РАЕСАТИНИНГ ҚАРОРИ

ОКтябрь тўманининг номини ўЗГАРТИРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Раёсати қарор қилади:

Янззах вилояти ҳокимининг илтимоси қондирилиб, Октябрь тўманининг номи Зафаробод тумани деб ўзгар-тирилсин.

Ушбу қарор Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши-нинг тасдиғига киритилсин.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг расни

Ш. ЯҲДОШЕВ.

Тошкент шаҳри,
1993 йил 30 июль.

ХУСУСИЙЛАШТИРИШ: ЭШИКЛАРНИ КЕНГРОҚ ОЧАЙЛИК

Бугунги кунда қишлоқларимизда фермерлик ҳаракати кенг қўл очилмоқда. Жойларда бу ҳаракатнинг ташаббускорлари ҳалқ истеъмол молларини ишлаб чиқариш борасида талайгина яхши ишларни амалга оширмоқдалар.

Жамоат чорвачилигини акционерлик жамоаларига ўзгариш бериш, мулкни хусусийлаштириш ишларида икки йилдан бери давлат ҳўжалигида эса дастлабки қадамлар қўйилмоқда.

Кунин кеча биз Сайхунбод туманида бўлиб, Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси қишлоқ ҳўжалигида иқтисодий ислохотини янада чуқурлаштириш чоралари тўғрисида» ҳамда «Республика чорвачилигида иқтисодий ислохотини чуқурлаштириш тадбирлари ҳақида»ги қарорларининг қабул қилиниши юзасидан қилинаётган ишларни билди танишдик.

Сайхунбод тумани ҳўкимиятининг ақинда бўлиб ўтган йилги ишларида район ҳўжаликларида чорвачилик маҳсулотларини еттиштириш ва давлатга сотиш олти ойлик режаларининг бажарилиши ва чорвачиликнинг бугунги аҳволи атрофида таҳлил этилди. Бой берилган имкониятларни оқинчасига айтилди. Аҳволини ўнгаш юзасидан бир қатор амалий тадбирлар белгиланди.

Шунингдек, тумандаги «Ўзбекистон» давлат ҳамда Қ. Султонов номи жамоа ҳўжаликлари қорамолчилик фермаларини ҳиссдорлар жамоа ҳўжаликларида топшириш борасидаги масала ҳам муҳокама этилди.

ЗУЛҚАЙНАРНИНГ ДАДИЛ ОДИМИ

Даладар серфай. Боғу роғлар тўқин. Саратоннинг саҳий кўёни безавол мурларини чор-атрофга пуркайди. Бепоян даладар эртани кун ташвиши билан ишайди. Сўнгсиз уфққа туташ пахтазорлар эркаланмоқда. Эгатидагилар бир саф бўлиб ўз-ўзига ниҳоллари оҳиста тебранади. Бугдой, арпа ўрими ниҳонсига етган. Беда ўрими эса давом этаётган. Боғлардан бол томади.

Зулқайнар Холиқулов бу йиллардан кўп бор — гоҳ отқич, гоҳ пиеда ўтган. Унинг ҳар бир қарчинини жу-

Давлатимиз истиқлол йўлидан дадил одимлаётганига ҳадемай икки йил бўлди. Икки йил тарих олдига жажж бир сана. Аммо шу қисқа вақт ичиде оқил юртбошимиз раҳбарлигида мамлакатимизда кўп ишлар қилинди. Жумладан, қишлоқ ҳўжалигида мулкчиликнинг янги шакллари юзга келди. Фермерлик ҳаракати кенг қўл очилди.

Дарвоқе, халқимиз дастурхонини тўқин қилинган фермер ҳўжаликлари қўшаётган ҳиссаси кўндал-кўн ортомда. Давр фермерлик ҳаракатини қўллаб-қувватлаш, ишбилармонлар сафийн кенгайтириш тавоо этаётган. Келажакни олдиндан кўра билган Президентимиз бу борда қатор уқибдиҳи фармоларга имзо текдилар. Ўйлаб қарорлар қабул қилинди. Қарор ижроси билан қўлашди. Унинг бугунги на тарихий аҳамияти ҳам шунда. Шу йилнинг беш ойига та бўлган маълумотларда келтирилишича республикада 11 068 деҳқон, фермер ҳўжалиги рўйқатдан ўтган. Шундан 8 788 таси чорвачиликка, 2205 таси ўсимликчиликка ҳамда 80 таси қишлоқ ҳўжалигининг бошқа соҳаларига ихтисослашган. Тадбиркорларга 114,3 минг гектардан зиёд ер ажратилган. Фермерларнинг гайрат тўғайли қисми бозор бир-мунча барқарорланди. Гўшт ва сўт маҳсулотлари еттиштирилиш қўлайди. Мамлакатимиз бозор муносабатларига ўтишда фермерлик ҳаракатининг аҳамияти нақадар беқиёс экани кўрилади. Қисқа муддатда фермерлар давлатга 465 миллион сўмликдан ортқ гўшт, сўт, тухум ва бошқа маҳсулотлар сотишди. Йирик-йирик фермер ҳўжаликлари шаклланди.

НАЗОРАТ БЎШ БЎЛГАЧ

Ўзбекистон Республикаси Прокуратураси ҳўқимлари ўтказган текширишлар шунинг кўрсатадики, жойларда бу муҳим вазифага панжа орасидан қараш давом этамоқда. Масъулиятни тўла ҳис этаётган раҳбарлар айби билан қарорлар қўзода қолиб кетаётган. Президент фармонларини ҳаётга татбиқ этиш сўст. Оқир-оқибатда лоқайлиқ жабрини ўзимиз тортаялтириш.

Баъзи жойларда фермер ва шахсий ёрдамчи ҳўжалик ағалари ассоциацияси фаолияти ўз ҳўлига ташлаб қўйилган. Ҳўжасизлик авж олган. Малака етишмаслиги ва амалдаги қўнуқ-қўндаларга амал қилмаслиги янги фермер ҳўжаликлари ташкил этишда сўнғий қийинчиликларни келтириб чиқараётган. Айрим туман ҳўқимиятлари ва қишлоқ кенгашлари давлатнинг аграр соҳадаги сўбсаятини кенг тартиб этишда жонбозлик кўрсатинмапти. Қўнуқ бўлишлари эса қишлоқ аҳли ўртасида давлатимизнинг бу бордаги сўбсаятини ҳақида гоҳо нотўғри тўшуниш қайдо бўлишига олиб келмоқда. Бунга ҳар бир вилоятдан истаганча мисол келтириш мўкин.

Айниқса Тошкент, Самарқанд, Қашқадарь вилоятларида қўнуқ бўлиш ҳўллари учрайди. Биргина Жангута районида 56 та деҳқон (фермер) ҳўжалиги ҳўқимият рўйхатидан ўтмаган. Яъни улар юридик шахс ҳўқуқига эга эмас. Биронтаси ҳанузгача ер олмаган, зарур воситалар билан таъминланмаган. Шу боис ушбу ҳўжаликлар чорвачилик ва деҳқончиликда имкониятларини тўла ишга сола олишмапти. Мўлжалдаги маҳсулотни еттиштиришни иложини бўлмапти. Қўноқлар ва совхозлар раҳбарлари, эса уларга ёрдам бериш урнига тўғричилик қилишяпти. Бор отанга, бор онанга қабилида йўл ту-

тезроқ узишдан манфаатдордирлар.

Шунинг таъкидлаш кераки, 240 бош қорамол, жумладан, 72 бош соғин ситирин астойдил парвариш қилаётган жамоа аъзолари ишнинг тартиб-интизомини мўстаҳкамлаш, ҳар бир чорвадорнинг масъулиятини оширишдан бошладилар. Ўтган йили фойдаланишга топширилган 100 ўринли чорвачилик комплекси тартибга келтирилди. Озуқа цехи, МТЗ-80 ва иккита «Т-28х4» тракторлари, битта юлкаги, телекрандан кўздан кечирилиб, таъмирланди.

Илгари бу ерда 24 киши ишлаган бўлса, етти киши қисқартирилди. Ўзларига яраша иш билан таъминландилар. Айтилади, илгари зоотехник вазифасида ишлаган Анорбой Қўшбоқов айти пайда ветеринар врач ҳамда ассименатор вазифаларини бажармоқда. Лаборант Фарида Ҳамроқулова эса буюнбоқарлик вазифасини ҳам уқдаламоқда.

Яқинда жамоамиз аъзолари билан мўстақил иш бошлаган фаолиятимизнинг дастлабки ойи натижаларини таҳлил қилиб кўрдик. — ҳўқоқсизда давом этади Зулқайнар. — Натижа ёмон эмас, ўтган йилнинг июнь ойида давлатга 11,2 тонна сўт сотилган бўлса, бу йилги кўрсаткич 15 тоннадан ошиб кетди.

Ўшанда ҳар бир ситирдан кунига 5,1 килограмм сўт соғиб олинган эди, бу йил 7,1 килограммдан ташкил этилди. Шунингдек, эртанидин тирини вазиде 4 тонна миқдорда гўшт топши-

«ХУСУСИЙЛАШТИРИШ МАҲСУЛОТ ИШЛАБ ЧИҚАРУВЧИЛАРНИНГ ЭРКИНЛИГИГА ҚАРАТИЛИШИ ЛОЗИМ, УЛАРНИНГ ЭРКИНЛИГИНИ ЭСА ХУСУСИЙ МУЛК ТАЪМИНЛАЙДИ» ИСЛОМ КАРИМОВ.

қўриб этади, бошқасининг эса йўқ.

Тўғри келган жойдан ер ажратиб «бу ёғига нима қилсанг қилавер» йўсинида иш тутиш ҳам инсофдан эмас. Деҳқонга замин экан экан ҳўқоқсиз олиш учун керак. Намангандаги Меҳнатобод қишлоқ Кенгаши қўшида тузилган учта деҳқон ҳўжалигига 16 гектар ўзлаштирилмаган майдон таъминланган. Уни тартибга келтириш учун ҳеч қандай ёрдам кўрсатилмаган. Ҳў-

ришни мўлжаллашми.

Бир ой янги жамоанинг меҳнатига баҳо бериш учун оз, албатта. Бироқ ана шу муддатнинг ўзиёқ «Қайнар» ҳиссдорлар жамоаси чорвадорларнинг руҳини кўтарди. Уларни янада яхшироқ, фалроқ ишлагаша уқдаламоқда. Молбоқар Али Маъмуров, соғувчилар Норхон Дўстбекова, Улмон Қўшбоқов, тракторчи Зокир Холиқуловлар бор экан Зулқайнар бошлаган ишларни, хайри иш самарасини беришига иймонимиз қўмил.

Шу ўринда дилда тутилган бир иштибоҳни айтиб ўтмасан бўлмас. Истиқлолимиз тўғайли амалга оширилган мўҳим тадбир жамоа чорвачилигини ҳиссдорларга ижарага бериш, мулкни хусусийлаштириш масаласида сўс бўлса-да, ўтай қўз билан қараш ҳўллари ҳам йўқ эмас. Зеро, мулкчиликнинг хилма-хил шакллари ривожланаётган шаронда ҳақиқий рақобат вужудга келди. Соғлом рақобат эса ички бозорини ис-теъмол моллари билан бо-йитишга ва нарх-навоини арзонлаштиришга ҳизмат қилиши табиийдир.

Шунинг назарда тутган ҳўлда жойлардаги «Тадбиркорбанк» дала ишлаётган мутасадди ақохон-опаҳонларимиз Холиқуловларга ўхшаган эди дарадила, эди манфаати йўлда бору йўлдан воз кечиб ишлаётган ишбилармон, тадбиркор ва соҳаватли кишиларга малад кўрсатмоқлари ҳам фарз, ҳам қарз. Тони серқиммат кишилар «Тадбиркорбанк»

идораларининг эшиклариде сарғайиб юрмасалар.
**СОҲИБЛИК
ТУЙГУСИ**

Одатда, чақалоқча, янги жойларга, янги ташкил этилган жамоаларга яхши ният билан муносиб ном қўйдилар. Унга омад тилади-лар. Униб ўссин, элга ҳизмат қилсин деб ният қилади-лар. Иложим, ҳар кимнинг эзгу тилиги тезроқ ижобат бўлсин.

Қодирқул Султонов номи жамоа ҳўжалиги бошқаруви ранси Ҳусанбой Умаров билан сўбсатимиз дарров қўвишиб кетди. У ишнинг қўнни билдирган, тадбиркор раҳбарлардан. Мулкчиликнинг турли-туман шакллари — ширкат, давлат, айниқса шахсий мулкнинг ривож топишига ишонган, катта имконият борлигини тан олган киши.

Ҳўзирги қилаётган ишларимиз жуда яхши, деб айтмайман. Камчиликларимиз бор, — дейи Ҳусанбой Умаров. — Чорвани бой бериб қўйганимизни эсласам, ёниб кетаман. Аммо бугунги кунда мулкни хусусийлаштириш барча муаммолардан ҳам долзарб эканлигини яхши биламан. Очинини айтсам, бугунги кунда чорвачилик соҳасининг рентабеллиги пасайиб, маҳсулот олиш кескин қамайиб кетди. У бошқа соҳалардан олинадиган даромад ҳўқоқсизга яшайдиган боқиманда бўлиб қолди.

Энди ҳиссдорлар кўрайлик. Фермаларимизда 770 бош қорамол бор, шундан 320 боши соғин ситир. Яна 470 бош чўчка, 5000 та парранда, 14 та от, 24 бош қўй боқилапти. Хали айтишнингдек, битта ситирнинг йиллик маҳсулдорлиги 1800 — 2000 килограмм бўлиб қолган. Шундай бўлган, фермани ҳақиқий ағаларига топширмадан ўзга иложимиз қанча? Аввало, одамлар онгидеги «давлатчилик» деган сўздан воз кечишнинг зарур. Бунда энг тўғри йўл мулкни тезроқ хусусийлаштиришдир.

Дарҳақиқат, шундай бўлди. Қодирқул Султонов номи жамоа ҳўжалиги фаолияти ўзаро маслаҳатлашиб чорвачилик фермасини хусусийлаштириш масаласини муҳокама қилишди. Фикрлар бир жойдан чиқди. Эртан Холиқулов ўзқ биллар ўқитувчилар қилган. Қўллаб шў-

ғирдлари бор. У киши бир неча йилдан бўён фермерлик билан шугулланади.

Эртан ана ишга астойдил бел боғлади. У янги ҳўжаликни қабул қилиб оларкан, ферма фаолиятига кетадиган харажатларни, олинадиган даромадни чамалаб кўрди. Гўнга тўлиб ётган молхоналар. «ёғ туши-са ятагуден» қилиб тозаланди. Моллар парваришига алоҳида эътибор берилди. Аста-секин ситирларнинг маҳсулдорлиги оша борди. Бугунги кунда ҳар бир ситирдан ўртача 8 килограмм сўт соғиб олишмоқда. Фермада беш кишидан иборат фаоллар кенгаши бор. У ҳамма муаммоларни ҳал қилади. Ҳўзиргача ҳиссдорлар ҳўжалигиде бирорта ҳам буюнқ ноубд бўлмаган йўқ. Бу ҳам ўзига ҳўс дастлабки ютуқлардан бири эканлигини таъкидлаш керак.

Чорвачилик хусусийлаш-тирилди, ҳамма ишлар яхши бўлиб кетди, деб ўйлашга бир оз шўшлмайлик. Қ. Султонов номи жамоа ҳўжалигиде ҳаммаси бўлиб 375 гектар майдонга ем-хашак ва озуқа экилари экилди. Унинг бир қисми сўт-товар фермасининг бугунги қорига кетади. Бир қисми қишлоқ-қировли қўнларга заҳирага олиб қўйилади. Ҳиссдорлар учун фермадаги мол-ҳўллари, техника воситалари, ҳизмат бинолари тўла-тўқис хусусийлаштирилди. Ем-хашак еттиштириш, ёқилги-мойлаш материаллари билан таъминлаш вазифаси эса ана жамоа ҳўжаликлари зиммасида. Бунинг учун ҳиссдорлар еттиштирилган маҳсулотнинг тенг ярмини ҳўжаликка беради. Агар шарт бажарилмаса, ўртадаги шартномага кўра ҳар икки томон ҳам товои тўла-йлади.

Тўғри, бир ой сабоқлари катта жамоани ўнгашди, унинг меҳнатига баҳо бериш учун жуда қисқа вақт. Энг муҳим, хусусийлаштириш деган катта йўлнинг бўсағасига чиқиб олинди. Дастлабки қадамлар қўйилди. Энди уларга эшикларни кенгроқ очайлик. Ана шунда муродимиз ҳўсил бўлади.

**Шавкат ҚУЛИБОВ,
«Қишлоқ ҳақиқати»
муҳбири.**

росаноат банки томонидан деҳқон ҳўжаликларида 245 миллион 344 минг сўм тарқатилди. Шундан 113 миллион 467 минг қайтарилди. Кредитлар асосан қўзланган мақсадларга сарфланапти. Бироқ улар бошқа мақсадларга ишлатиб юборилган ҳақида маълумотлар ҳам қўлгина.

Текширувларда яна шулар аниқландики, айрим фермерлар ёлғиз шахсий манфаатларини қўзлаб иш юритмоқдалар. Халқ эҳтиёжи, давлат келажакни каби улуг сўзларни наҳотки унутганлар? Мавқееларидан фойдаланиб ихтиёриларидеги ер ва техника воситаларини мўлаб даромад олиш манбаига айлантиришди. Масалан, Бекқодор районидаги «Навоҳор» совхозидан Ж. Суюнов бошқич деҳқон ҳўжалиги шартномада кўрсатилган 2 тонна гўштини ихтиёриларидеги заманига озуқа эканлари ўрнига ерроқ, қўнбоқар ва бошқа

топирилди. Бундай фактлар республиканинг барча вилоятларида кенг ёйилган. Шунингдек, ҳўжасизлик Қоракантонистон Республикаси районида ҳам учрайди. Фермер ва шахсий ёрдамчи ҳўжаликлар ағалари ассоциациялари номига тузилган. Ижарачи, фермерларга ҳеч қандай амалий ёрдам кўрсатилмади. Ваҳоланки улар Уставда банди-банд белгиланган. Айниқса, Тахтакўпир районида аҳвол ниҳоятда янги. Қанча фермер, қанча ижарачи борлиги номаълум, рўйхат юритилмади. Техника, қўрилиш анжомлари, ёнилик, эҳтиёт қисмлар сўраб ёзилган аризалар ҳал этилмади. Ҳўжалик раҳбарлари ва мутасаддилари муҳим тадбирга панжа орасидан қараб келишаётган. Ваҳоланки, Президентимиз фармонлари ижросига эришиш мўқаддас бурчин.

Фермер бир парча ери бўлсагина ўзини ҳақиқий соҳиб деб билди. Эртани ўйлаб юраги увишмади. Озуқанинг асосий қисми ўзидан чиқди. Унинг олдиде яна талай сўнғий говлар борки, бу ҳақда юқорида тўхталдик. Шундай қийинчиликлар сабаб Тўрақўрғон районидаги Бўбур номи колхозда тўртта деҳқон ҳўжалиги фаолиятини тўхтатди. Ер йўқлиги, омихта ем билан вақтида таъминланмаганлиги тўғайли шу районидаги «Туркестон» жамоа ҳўжалигидан иккита чорвачилик ҳўжалиги тугатилди.

Маъмуриликка тезроқ етишимиз учун ишбилармон ва тадбиркорларга қўлайликлар яратилмоқда. Деҳқон ҳамда фермер ҳўжаликлари ҳам шунга яраша фидокорона меҳнат қилишяпти. Биргина ўтган йил улар 14,3 минг тонна галла, 1362 тонна шўли, 2045 тонна узум, 101,1 минг тонна озуқа эканлари, 1734 тонна гўшт, жуда катта миқдорда сўт еттиштиришди. Булар кичкина рақам эмас. Кўрсаткичлар янада юқори бўлиши мўкин эди. Жойлардаги туралар бунга ҳалол беришмоқда. Энди лоқайд, шахсий манфаатидан бошқасини ўйламайдиган, фармонлар ижросини таъминлай олмайдиганларга нисбатан қатъий чора кўриш даркор. Қўнуқни эзишга ҳеч кимнинг ҳақи йўқ.

**Вали ҚОСИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Прокуратураси умумий
назорат бошқармаси бош-
лиги, жумҳуриятда хиз-
мат кўрсатган ҳўқуқшў-
нос.**

**Равшан
БОВОМУХАМедОВ,
«Қишлоқ ҳақиқати»нинг
чорвачилик бўлими му-
дбири.**



Э Ў З О З

Шу кунларда Маъмур-жонни баъзи тўй ва маъракаларда кўриб қолмасангиз, бошқа пайтлари даладан топасиз. Ҳар қалай, исми Маъмур эмасин, эл-юрт маъмуричилиги йўлида ҳўрмай-толмай меҳнат қилиб келаяпти. Унинг исми бажараётган юмушларига шўнчалар монанди, у ҳўзирги таъқиллик кунларини ўқитчи деб билди. «Иншооллоҳ, ҳали дорилмомон кунлар олдинда... Ойнинг ўн беш эса ёруғ», — дейди у ишонч билан.

Ҳар бир инсон ўз касбини ижоддан севса, ардоқласа — пираворд ўзи ҳам эл ўртасиде қадр топади, ардоқланади. Нишон туманидаги «Ойдин» ижара-ширкат ҳўжалигининг механизатори Маъмур Бекмурод эл эъзозига алақадор мушарраф бўлганлардан. У ҳўжаликнинг «Ўзбекистонда ҳизмат кўрсатган пахтакор» Наби Нурматов бошқарувчилик қилаётган бўлимда теу тўқиб, дур уқидирётган миришқорларга қамарбаста. Техника унинг жониди. Худди қўнларча соврин олишга қўнларча чавақлоқдай ҳашиша ўқтам, трактор рулини моҳирона бошқараётган қўллари қайир, зарбараст. Ишга ҳашиша шай, тадбиркор. Ерга барака уруғи — чигит қадалапти-ми — деман, қаҳрамонлар трактор рулида, гўза қатор оралирига ишлов берилапти-ми — у ана рулда, ҳўсил йигим-теримига киришди-ми, бас — моҳир механиклар тоғин дала бошида. Хуллас, йил — ўн икки ой меҳнат унга ҳамроҳ.

Айни саратон. Туш лайти. Кўёш атрофини худди тандирдек қиздириди. Шундай паллада деҳқон бир на-

фас ҳўрдиқ ёзгани ўзини сон-салқинга олади. Қамтарона дастурхон ёзиб, бир пиела чой баҳона мириқайди. Биз ҳам шундай қўлай фурсат топиб, дала суворийсини сўбсатга чорладик. Ўз ишларидан, оиласидан ва ҳўжалигидан гап очдик.

— Эл қатори ишлаяпти-миз, рўзгоримиз тинч, ҳаётимиздан нолимимиз, — дейди у сўбсатимиз аввалида. — 200 гектар ерда деҳқончилик қилаяпти. Гўзалар ривожни яхши, қийғос ҳўсига қираяпти. Ҳўзирча тўртинчи ишловдан чиқардик. Чилла сувига қондиралми. Ҳўсид нишонлари — бўлиқ қўсқалар меҳнатимиз самараси. Қўл шаронтида баракали хирмон яратиб — эзгу ниятимиз.

Энди бир муаммони айти. Ҳамма ердаги каби бизда ҳам техника, ахтиёт қисмлари етишмади. Баъзан тракторни ўз вақтида таъмирлашда қийнаиб қоламиз. Ислаган имкон топар, деганларидек, айрим ахтиёт қисмлари ҳўжалик устaxonасиде таъмирланапти. Ҳўзирги бозор иқтисодиёти шаронтида бу ҳам ҳарна. Йўзса, ҳўлла деган билан оғиз чўчимайди. Ҳўу боис имкониятларни қийдириб то-палаймиз.

Сўбсатимиз тагин кўро олиши мўкин эди. Аммо айни долзарб паллада уни ишдан қалғитишни эп кўрмадик. Эгати бошида Маъмуржонни эгарлардан отлай бўлиб агрегати, унинг йўлга муштор қадрдан даласи кутаётган эди. Хайрлаша туриб, ишларига қайта-қайта ривож тиладик.

**Э. ТУЛАГАНОВ,
Мусавир: Маҳмуд ЖҲ-
РАЕВ.**

ХИРМОН ТўЛА ДОН

Жиззаз туманидаги Бобур номи давлат ҳўжалиги галлакорлари Молғузтор тоғ этаги кенгликлариде ҳар йили мўл ҳўсил етиштири-дилар. Бу йил ҳам галлакорлар йили бўлди. Қўн-ламнинг серғин келиши лалми ерлардан мўлжад-деги ҳўсилини олиш имконини берди.

Адирлар узра «Нива» комбайнлари шўтоб билан сузди. Донга тўлган машиналар хирмон томон шўлашди. Кўёш ҳарорати бутун борлиқни ўз тағтига олган палла. Эл ризқ-рўзини нест-нобуд қилимай йўғиштириб олиш, мўстакил юртни донга бойитишдек мўқаддас тўйғу одамларни шундай жасоратга чорлаган.

Бу йил галлакорларимиз 2100 гектар майдондаги донни саранжомлаб олишди, — дейди Бобур номи давлат ҳўжалиги бош ҳўсилоти Қаҳрамон Умаров. — Шундан 1575 гектар майдонига бурғой ташкил этади. Бир неча йилдирки, бурғойнинг «Самзор» маҳаллий навнини экиб келаялти. Натижа ёмон бўлмапти. Ўтган йили давлатга 960 тонна галла сотиб, режани 112 фойза уқдалади. Бундан ташқари ҳар бир оилга 200 килограммдан дон тарқатди. 300 тонна донни уруғликка олиб қўйдик. Ўтган йилга қараганда 100 гектар илг майдонига бурғой эканмиз. Шу кунларда ҳўсилни қисқа муддатда нобудгарчиликсиз саранжомлашга ҳаракат қилаялти.

Ҳўжалик галлазорларида иш қизгин. 8 та комбайн, 6 та автоуловдан унумли фойдаланилмоқда. Ҳар бир комбайн билан кунига 8—10 гектардан галла ўрилади. Иш бир ярим сменада ташкил этилган.

Дарвоқе, мавсум бош-даёқ ҳўжалик раҳбарлари ўрим-йигимни бир ой мобайнида ақуналаш тадбирларини ишлаб чиқишган эди. Касаба уюшмаси томонидан комбайнлардан ва дон ташувчилардан ўртасида ўзаро беллашув ташкил этилиб, ҳар ўн кунда гоғиллар раг-батлантрилиб боришмоқда. Биринчи ўрим 5 минг, иккинчи ўрим 3 минг, учинчи ўримга эса 1,5 минг сўм пул муқофоти белгиланган.

Бундан ташқари мавсум охирида ҳар бир комбайнча бир тонадан бепул бурғой берилади. Илгорликни эгаллаган комбайнчи эса дам олишга бепул йўл-ламима билан тақдирланади. — Ҳўзир техника ҳақида гапириб жуда оғир, — сўбсатга қўшилади бош мухандис Нормурод Ўразалиев. — Шундай бўлса-да, ўз кучи-сида, изланганимиз натижада меҳнат маромини жалдлаштиришга ҳаракат қилаялти. Маълумки, комбайнини бошқариш мураккаб иш. Катта тажриба, билим, матонат талаб этади. Мавжуд комбайнларни ана шундай ишончли механизаторларга топширганимиз. Абдулла Тожиев, Садамзин Янгйбоев, Дувлон Яроққо-нов сингари комбайнчиларимиз техникани моҳирлик билан бошқариб, тўхтосиз ишлашини таъминлашапти. Донни хирмонга ташинида ҳайдовчилардан Қаҳҳор Муродов, Малик Юсупов, Қаҳҳор Эргашевларнинг меҳнати ташинга лойиқ.

Халқимизда иш қўролинг сўз бўлса, машаққатнинг оз бўлур, деган нақл бор. Техника жыволорлари бу нақлдан шўр қилиб олишган. Айниқса техник хизмат кўрсатиниш барча турларни дала бошида ташкил этилганлиги ишнинг бир маромада. Паёсанчилардан Баҳром Тўйчиев, Рустам Масамасидов, соловчи Тур-субой Норматов сингарилар бу хизматда ҳўзир нолар бу уларнинг беминнат меҳнатидан барча хурсанд.

Дастлабки ўримдан оқ ҳўсил чўғи маълум бўлиб қолди. — дейди 6-галлачилик бўлими бошлиги А. Шералиев. Ҳар гектар майдондан 10—11 центнердан ҳўсил олаялти. Бу режа-дагидан 2—3 центнер кўп-дир. Сомонини йигиштириб олиш учун ҳўжалик фермаси қўшида алоҳида ем-хашак бригадаси тузилган. Ҳўсилдан бўшаган майдонлар кетма-кет шўдгорлана-пти.

Олтин бошқалар кўёш нуриде товланади. Адирлар бўйлаб ёйилган элнинг ризқ-урини — дон йигиштирилмоқда.

О. ҲАМЗАЕВ.

Маънавиятимиз

Жонажон Ватанимиз — Ўзбекистоннинг муқаддас эришмиш халқимизнинг асрий орузи эди. Ушбу муборак айём шарофати туғайли халқимиз ўзининг унутулмаган урф-одатлари, анъаналари ва гуруҳ билан тилга олса эришмиш қадриятларини яна қайтадан тиклаш шарафига мўъассар бўлаётди. Ана шундай қадриятларимиздан бири — улуг сиймо, жаҳонга машҳур талбиркор саркарда, адолатли давлат арбоби, маърифатли инсон — соҳибқирон Амир Темур Қўрагондир.

Маълумки, ҳар бир давр ўзининг тарихий шахсларини яратган ва мазкур шахслар тарихий силсиласини вужудга келтирганлар. Бинобарин, Марказий Осиё халқлари тарихини ўрганишда Темур ва темурийлар даврини муфассал билмай туриб, бу минтақанинг тарихига баҳо бериш мумкин эмас. Зеро, Марказий Осиё халқлари тарихида Темур ва темурийлар даври мамлакатнинг сиёсий-иқтисодий, иқтисодий ва маданий-ривожланиш жараёнида улкан бурилишлар даври бўлган.

Мўғуллар истилоидан сўнг култепага айланган Туркистон замини 150 йил давомида истибоддан зanjирга ўралди. Меҳнаткаш халқ оммаси қуллик исканжасига солиниб, озодликдан маҳрум қилинди. Мўғул истибодига қарши озодлик байроғини жасураона баланд кўтариб майдонга чиққан ва халқнинг асрий эзгу нияти — мустақиллини қўлга киритган



ЁДГОРЛИК МУБОРАК, СОҲИБҚИРОН!

етук тарихий шахс Амир Темур бўлди.

XIV асрнинг 50—60 йилларига келганда Туркистон халқларининг мўғул истибодига қарши кураши қизгин тус ола бошлади. Халқ ўртасида озодлик, мустақиллик учун кўтарилаётган ҳаракатларда йирин мулкдорларнинг вакиллари ҳам иштирок эта бошладилар. Бунга сабаб, узоқ давом этган муаммаларнинг сиёсати фақат қўйи табақа (интига) эмас, балки нуфузли мулкдор феодалларнинг ҳам газабини кўзга таърифлаган эди. Ана шундай шароитда Туркистоннинг кўпгина феодаллари ўзларининг сиёсий-иқтисодий манфаатларини тиклашга, мустақил хукмронликка интиладилар. Зотан маҳаллий феодаллардан — Ҳожи Барлос Кешда (Шахрисабз), Боязид Жалойир — Хўжанда, Ўлжой Буғо сулдуз — Балхда, Кайхурас — Хутталонда ва Ҳизр Ясовурий — Сарипулда хукмрон эдилар.

Туркистонда ҳукм, сураётган феодал тарқоқликдан фойдаланган Мўғуллар хонларидан Туглуқ Темурхон (1348—1363) ва Илбўхжон (1363—1365)лар Мовароуннахр ҳудудига катта қўшин билан бостириб кирди. Улар 1361, 1362 ва 1365 йилларда Мовароуннахрга кетма-кет босқин қилиб, эл-юртини аёвсиз талладилар. Ана шундай оғир шайхонда юзорида номлари экин қилинган хукмдор феодалларнинг бирортаси ҳам мўғул босқинчиларига қарши курашга қодир эмас эди. Бинобарин, уларнинг айримлари ўз эл-юртини ташлаб қочишга мажбур бўлса, бошқалари хонлик қилиб, душман тарафига ўтиб кетди. Ана шундай қалтиш наиятда Темур халқ жонига оро қилиб, кучларни моҳирлик билан бирлаштириб, мўғул босқинчиларига қанқатгич зарба берди. Мамлакат ва халқни ўз байроғи остига бирлаштириб, марказлашган мустақил давлатга асос солди.

Амир Темурнинг бирдан-бир мақсади Туркистонни мўғуллар истибодидан озод этиш ва мустақил давлат барпо қилиш эди. У ана шу мақсадас мақсадга 1370 йилда эришди. Бироқ бу шарофатли мақсад осонликча қўлга киради. Амир Темур ўз салтанатини барпо этганда, мамлакат сиёсий жиҳатдан парчаланган, халқ хўжалиги иқтисодий ва маданий жиҳатдан батамом байрон бўлган эди. Бу даврда Мовароуннахрда экин майдонлари ва унинг ҳосилдорлиги жиҳиди қайтадан, сўғор шохобчалари издан чиққан, қарвон қатнови деярли тўхтаб, савдо-сотиққа путур етган эди. Устига ўстақ феодал низолари авж олд. Амир Темурнинг олдида мамлакатнинг ўтмишдаги жаҳоншумул моддий, маданий шон-шўҳратини қайта тиклашдек улғусор вазифа турарди.

Амир Темур ҳокимиятга келгач, биринчи навбатда мамлакатнинг ички аҳолини қайта қуришга киришди. Бунинг учун ўзаро феодал низолари ва қарама-қаршиликларни тағ-томри билан тугатди. Аму, Сир ва Зарафшон вохалари, Жанубий Туркистон, Қубадийон, Балхшхон, Хоразм ва Тошкент вилоят-ларидан барча майда мулклар ва ҳокимлик-лар ягона марказга бўйсундирилди. Экин майдонлари кенгайтирилиб, шидан чиққан сўғор шохобчалари таъмирланди, янгилари қурилди. Барча вилоятларни мамлакат мар-кази билан туташтирувчи равон йўллар ҳам-да саройлар қурилиб, қарвон қатнови йўлга қўйилди. Савдо-сотиқ ишлари кенг қўламада авж олди. XIV асрнинг 80-йилларига келиб, Мовароуннахрнинг барча қишлоқ ва шаҳар-ларидан қурилиш ишлари авжга чиқиб, шарқ устулбда саройлар, масжидлар, мадрасалар, хонақоҳлар, мақбаралар, шаҳарлараро бекат-ларда работу қарвон саройлар ва сардобалар қурила бошлади. Бундан ташқари Самарқанд атрофида Боғи Чинор, Боғи Шамол, Боғи Дилқушо, Боғи Бихишт ва Боғи Нав каби

«НИМКОН» ОРОМГОҲИДА

Қизилтепа район пахта тозалаш заводига қарашли «Нимкон» ёшлар оромгоҳида бу йилги ёзги таътилда меҳнаткашларнинг 180 нафар фарзандлари ҳордиқ чикари-ши мўғулланган.

Толалар «Ўзбекистон» жамоа ҳўжалигининг энг сў-ли тўшасида жойлашган бу оромгоҳларни мансуми яхши тайёрладилар. Аввал-ги йилларда ётоқхоналар унча талаб даражасида эмасди. Тағига пилган гишт терилиб, устига салқинлаш-тирувчи линюлеум қоплан-ди. Тиббиёт хонаси, томоша-

гоҳ, рақс майдони, душ ва ошхонада ҳам зарур барча жиҳозлаш ишлари амалга оширилди. — Иккинчи навбатда 60 нафар бола миричиб дам олмақда, — дейди оромгоҳ бошлиғи Меҳридин Ҳажи-дов. — Болаларни зерик-тирмаслик учун ҳафтада икки марта кино, икки мар-та концерт намойиш этила-ди. Тез-тез савбатларга олиб-чиқилади. Ёнзга маи шун-дай шаронини яратиб бер-ган деҳқончилик саноати ходимлари касбаб уюшма-да кўнатиладиган жонқуярлар-

дан миннатдоримиз.

«Нимкон»даги тарбиячи-лар Гулном Ҳожиева, Гулчехра Ражабова, спорт йуричиси Ўктам Азевов, мусиқа тўғариги раҳбари Сайфулла Шокироз ўтказ-аётган ҳар бир тадбир қизи-қарли бўлаётди. Пахта то-залаш заводи директори Омон Ҳамидовнинг қайд-етишича, «Нимкон»дан йил-бу йил фойдаланиш чоралари белгиланган. Ишчиларнинг ўз таътиллари даврида бу ерда келиб ҳордиқ чикари-ши, саломатлигини мустақ-камлаш учун имконият яра-тилади.

Б. ЭҒАМОВ.

НАШРИЁТ ТУҲҒАСИ

«Ўзбекистон» нашриёти «Тараққиёт ва ҳамкорлик йўллари» китобини тайёр-лади. Унда ўтган икки йил мобайнида Ватанимизда рўй-берган ўзгаришлар, муста-қиллининг машаққати йўллари, ўзигини таний-ган халқимизнинг фидойи-лиги ҳақида ҳикоя қилина-ди. Бундан ташқари «Ўзе-бекистон Республикаси маъ-лумотномаси», «Бугунги мустақил Ўзбекистон» ки-тоблари ҳам нашр этишга тахт қилиб қўйилди. Мамла-катимиз Конституцияси ўз-бек, инглиз ва рус тилла-рида чиқарилади. Айни вақ-да байрам кунлари М. Ка-лонхонанинг «Истиқлол тонги», «Мустақил Ўзбеки-стон» плакатлари кўчалар ва хибонлар кўригига кўр-қўшади.

Шўро тузуми емирилиб, унинг ўрнида пайдо бўлган мустақил мамлакатлар бо-зор иқтисодиётига ўтиш, хо-рижий давлатлар билан ў-заро манфаатли ҳамкорлик қилиш, халқнинг турмуш шароитини яхшилаш мақ-сади бор имкониятини ишга-солмоқда. Ўзбекистон бозор муносабатларини қарор то-пиришда ўзига хос йўлдан бормоқда. Р. Холиқулова бошчилигида муаллифлар гуруҳининг «Меҳнат» на-шриёти томонидан чоп этил-ган «Бозор иқтисодиётига ў-тиш муаммолари» китобида

ана шу ҳақда ҳикоя қили-нади.

Ғафур Гулом номидаги адабиёт ва санъат нашриёти қадриятларимизни тиклаш борасида савобли иш қи-ломоқда. Салим Бухорийнинг «Ҳазрат Баҳоуддин Нақш-банд» рисолиси ул табаррук зот таваллудининг 675 йил-лиги олдида ажойиб соғва бўлди.

Қомуслар бош таҳрири-тида А. Абзамовнинг «Му-стақил Ўзбекистон тарих сил-силаларида» икки жилди асарининг биринчи китоби босмадан чиқди. «Тошкент» қомусининг чоп этилиши ҳам айни муддао бўлди.

(ЎзА).

Маданият янгиликлари

САҲНАДА «САЙХУН»

Андижон вилоятининг Чин-обод қишлоғига бир неча йилдан буён «Сайхун» ашу-ла ва рақс дастаси фаолият кўрсатиб келмоқда. У ви-лоятда ўтказилаётган катта концертларда, кўрик-тан-ловлар, фестивалларда қат-нашиб, томошаларини меҳ-рини қозонган, нуфузли ў-ринларни эгаллаган.

Йилда даста жамоаси Ва-тинимиз муқаддаслигининг икки йиллигига бағишлаб «Истиқлол муборак юртим» деб номланган алабий муси-қали композиция тайёрла-ди. Ансамблининг бадний раҳбари, Андижон вилоят

ёшлар иттифоқи мукофоти-нинг совриндори Абдурах-мон Темиров саҳналаштир-ган бу дастурда истиқлол напидаси, Ватанга муха-бат туйғуларни етакчи ўрин тутайди, халқ оғзига ижоди намуналарни замирида ота-боболаримиз орзу-умидлари бўлими Ватанин овоз ва хушам кўрмоқ ниятлари ўз-ифодасини топади. Ишти-роқчилардан Неъматжон Зокиров, Абдусаттор Теми-ров, Нозимжон Зокиров, рақсасалардан Зумрайхон Усмонова, Санобар Ахмедов-валар ўз ижодлари билан кўнчилиқнинг олдига са-зовор бўлмоқдалар.

КУЛГУ ҲАМРОҲИНГИЗ БЎЛСИН

Ўзбек халқи азалдан кул-гу, аския, ҳазилга мойил. Шўни ҳисобга олган «Қува-со» ашула ва рақс халқ дастаси жамоаси «Кулгу Ҳамроҳингиз бўлсин» деган янги дастур тайёрлади. Мух-лислар Саид Аҳмад, Ҳайит-мат Расул, Неъмат Аминов-ларнинг ҳажвия, интерме-дия ва хангомаларидан таш-кил топган, Фаргона водий-сига хос ҳазил, аския ва қувноқ латифалар асосида

саҳналаштирилган янги то-мошани илқ кўтиб олишди. Мазкур томошани истеъ-додли режиссёр Баҳодир Ҳасанов саҳналаштирган. Мусиқа раҳбари Мухсинжон Эрзабоев. Томошабилар кўригидан муваффақиятли ўтган бу дастур дала меҳ-натнашлари ҳузурида намо-йиш этилмоқда.

Салоҳиддин СИРОЖИДИНОВ.

«ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ»НИНГ «ҲОЖАТБАРОР» ТАРҒИВОТ-ТИЖОРАТ ХИЗМАТИ
МУЛОҚОТ УЧУН ТЕЛ: 33-44-43, 32-54-44, 32-56-34, 32-56-25
БУЮРТМАЛАРИНГИЗ ТЕЗДА АДО ЭТИЛАДИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРЛИГИ АСАЛАРИЧИЛИКНИ ЎРГАНИНГ!

Тошкент вилояти Тошкент туманидаги 19-сон хунар-техника билим юрти.

1993—1994 ўқув йили учун 11-синф ҳажмида маълумотли 30-ёш-гача бўлган йигит ва қизларни асаларичи-дурадгор мутахассислиги бўйича

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — 1 йил. Ўқиш даври узлуксиз меҳнат фаолиятига кирди. Билим юртини аъло баҳо билан бит-тирган ўқувчиларга асаларичилик оли-й ўқув юрларига кириш учун йўланма берилади. Улар олийгоҳга конкурсиз қабул қилинади.

Ўқувчилар стипендия, тўрт маҳал иссиқ оғзат, кийим-бош, талабалик гу-воҳномаси билан таъминланадилар.

1994 йил 1 апрелдан ишлаб чиқариш амалиётига юбориладилар.

Жамоа ҳўжаликлари ва давлат ҳў-жаликларида йўланма билан келган-лар ўз жойларига ишлаб чиқариш ама-лиётига ҳамда ўқишни тутатганларидан сўнг ишга юбориладилар.

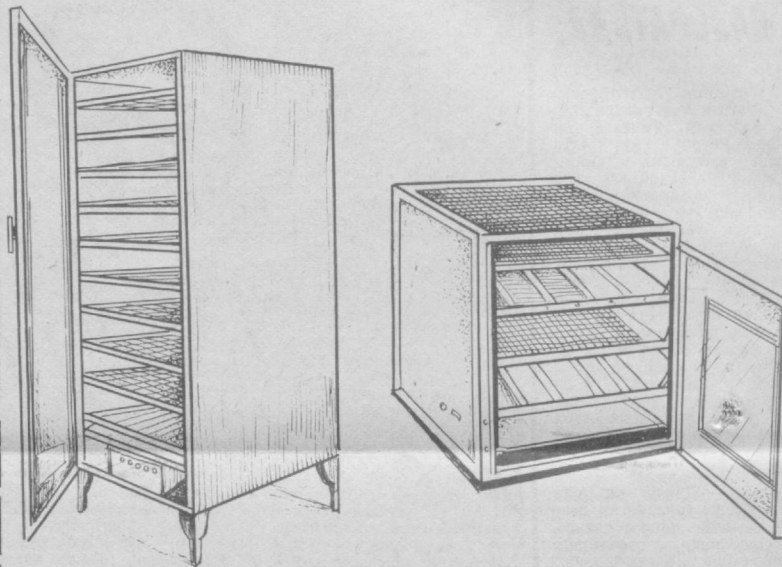
Ўқувчилар амалиёт даврида ишлаган иш ҳўқларининг 50 фоизини оладилар. Ўқишни битиргандан сўнг иқтисодий бўйича диплом берилади. Ўқишга ки-рувчилар билан 1993 йил 31 август

кунин суҳбат ўтказилади. Ўқиш 1993 йил 2 сентябрдан бошланади.

Билим юртига кириш учун қўйда-ги ҳўжатлар топирилади: билим юр-ти раҳбари номига ариза, таржиман ҳўли, туғилганлик ҳўқида тўвоҳнома, маълумоти ҳўқида шаҳодатнома, та-всифнома, турар жойидан маълумоти-нома, 3х4 см катталикдаги 6 донга сурат, тиббий маълумотнома (086/У андозада), ҳўжаликдан йўланма.

Ҳўжатлар 30 августгача қабул қи-лади.

Билим юртининг манзили: Тошкент ви-лояти, Тошкент тумани, М. Абдураҳмонов номи жамоа ҳўжалиги, 2-бўлим, 19-сон ХТБО. [Билим юртига келиш учун «Чор-су» метросининг автостанциясидан 466- ва «Тошкент-Култепа» автобусига чиқиб, билим юрти бекатигача борилади]. Тел-фон: 56-689.



ЖАМОА, ДАВЛАТ ҲЎЖАЛИКЛАРИ РАҲБАРЛАРИ, ФЕРМЕРЛАР ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТДАГИ «АЛГОРИТМ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШ-МАСИ ШУ ҚОРХОНАДА ТАЙЕР-ЛАНГАН ИНФРАКИЗИЛ НУР-ЛАР БИЛАН ТАЪМИНЛАНГАН МЕВА-САБЗАВОТ ҚУРИТИШ ШКАФЛАРИНИ СОТИБ ОЛИШ-НИ ТАВСИЯ ЭТАДИ. ШУНДАЙ ҚУРИЛМАЛАРДАН ҲЎЖАЛИК-ЛАРДА ФОЙДАЛАНИЛСА, ПИ-ШИБ ЕТИЛГАН МЕВА-САБЗА-ВОТЛАРНИ ҲЕЧ ҚАНДАЙ НО-БУДГАРЧИЛИККА ЙУЛ ҚУЙ-МАЙ ПЕШМА-ПЕШ ҚУРИТИБ

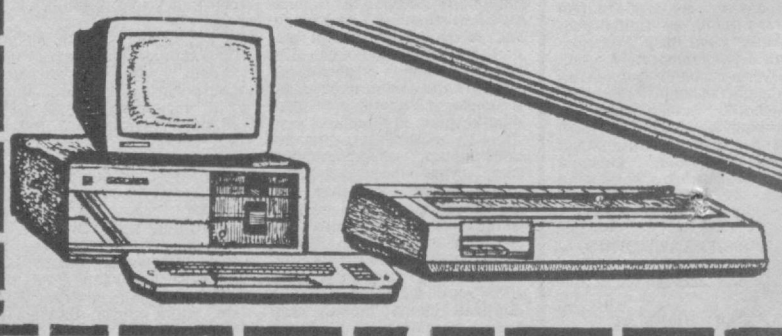
ОЛИШ ИМКОНИЯТИ ВУЖУДГА КЕЛАДИ.

МЕВА-САБЗАВОТЛАР БУНДАЙ ШКАФЛАРДА ҚУРИТИЛГАНДА НОЗ-НЕЪМАТЛАРНИНГ ДАР-МОНДОРИЛАРИ 85 ФОИЗ САҚ-ЛАНИБ ҚОЛАДИ. ҚИШДА ЭСА ШУНДАЙ МЕВА-САБЗАВОТЛАР 80 ФОИЗ ЎЗ ҚОЛИГА ҚАЙТАДИ. МЕВА ВА САБЗАВОТЛАР ТАВ-СИЯ ЕТИЛГАН ШКАФЛАРДА ҚУРИТИЛСА, УЗОҚ МУДДАТ САҚЛАНИШИГА ҚАФОЛАТ БЕ-РИЛАДИ.

КОРХОНА ВА ТАШКИЛОТЛАР РАҲБАРЛАРИ ЭЪТИБОРИГА!

ТОШКЕНТДАГИ «АЛГОРИТМ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШ-МАСИ «АГАТ-9» ТИПИДАГИ КОМПЬЮТЕРЛАРНИ СОТИБ ОЛИШНИ ТАВСИЯ ҚИЛАДИ. «АГАТ-9» КОМПЬЮТЕРЛАРИ ФОЙДАЛАНИШ УЧУН МУРАҚ-КАБ ЭМАСЛИГИ ҲАМДА ҚУ-ЛАЙЛИГИ БИЛАН АЖРАЛИБ ТУРАДИ.

Мева-сабзавот қуришти шкаф-лари ва «Агат-9» компьютерларини сотиб олиш юзасидан «Алгоритм» бирлашмасига мурожаат этинг. Бирлашма манзилгоҳи: 700208, Тошкент шаҳри, И. Усмонов 6-тор кўчаси, 71-уй. Телефонлар: 74-84-37, 74-56-01.



Бош муҳаррир Н. ЕҚУБОВ.

Рўзнома таҳрир ҳўйати: Н. ҚАЮМОВ, М. ИСПОМОВ, М. МИРЗАЕВ, Ҳ. РАҲМАТИЛЛАЕВ, М. ҚАЮМОВ (бош му-ҳаррир ўринбосари), С. САЙДАЛИЕВ (бош муҳаррир ўрин-босари), О. ГОФУРОВ, (масъул котиб), Н. ОРИФЖОНОВ, К. РИХСИБЕ, Э. ИБРОҲИМОВ, Р. БОБОМУҲАМЕДОВ.

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Респуб-ликаси Қишлоқ ҳўжалиги вазирилиги, «Ўз-плодоовощчинпром» концерни, Ўзе-бекистон Республикаси Адлия вазирилиги, «Қишлоқ ҳўқикати» журналистлари жа-моаси.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700083, ТОШКЕНТ, МАТБУОТЧИЛАР КўЧАСИ, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР. Мухаррир ўринбосарлари — 33-44-43, 33-16-27. Масъул котиб — 33-09-93. Масъул котиб ўринбосарлари — 32-56-25. Деҳқончилик бўлими — 32-56-35, 32-54-51, 33-09-93. Қайта ишлаш саноати бўлими — 32-56-31. Иқтисодий ҳўдат бўлими — 32-56-34. Чорвачилик бўлими — 32-56-22. Мелiorация ва қишлоқ қурилиши бўлими — 32-56-33. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими — 32-56-36, 33-09-93. Ахборот ва спорт бўлими — 32-54-54. Шикоят, хат ва маълумий органлар бўлими — 32-54-49, 32-54-52. Безатми бўлими — 32-58-79.

Рўйхатдан ўтиш тартиб № 000096. Буюртма Г-481. 29880. нускада босилди, ҳажми 2 босма табоқ. Офсет усулида босилган, қоғоз бичими А—2. Босишга топшириш вақти 21.00. Босишга топширилди — 21.00.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Маҳкамасининг Ишлар бошқармаси ҳузуридаги «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.

1 2 3 4 5 6.